
2023

JAARVERSLAG

STICHTING IMMO

INHOUDSOPGAVE

01	Voorwoord	2
02	Bestuursverslag	3
	Doel en Missie	3
	Uitvoering forensisch onderzoek	5
	Overige werkzaamheden	7
03	Jurisprudentie	9
04	Organisatie	12
	Algemeen	12
	Onkostenvergoedingen	13
	Fondsenwerving	14
	Communicatie	15
05	Ontwikkelingen 2024	16
06	Jaarrekening	17
	Balans na resultaatbestemming	17
	Staat van baten en lasten over het boekjaar 2023	18
	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	19
	Toelichting op de balans per 31 december 2023	21
	Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar	24
	Vaststelling jaarrekening door het bestuur	28

VOORWOORD

Als organisatie maakte iMMO een paar belangrijke veranderingen mee. Het jaar 2023 startte voor iMMO op een nieuwe locatie. Het kantoor vertrok na ruim tien jaar inhuizing bij founding partner ARQ, naar een nieuwe locatie in Amsterdam Duivendrecht. In juni werd een volledig vernieuwde website gelanceerd.

Er kwam weer een flink aantal aanvragen voor onderzoeken binnen. Eind 2023 hebben in totaal ruim 1500 mensen een beroep gedaan op iMMO, waarvan 79 mensen in 2023. Niet alle aanvragen werden gehonoreerd. Vooralsnog werden er 51 toegewezen en 7 afgewezen. Bij de andere aanvragen wordt nog gewacht op aanvullende informatie.

In 2023 werd in meerdere juridische dossiers een belangrijke nieuwe stap gezet. Na de uitspraak eind 2022 van de Raad van State rond het zogenaamde onderdelenvereiste volgden vele uitspraken bij rechtbanken en de Raad van State in zaken die op deze belangrijke uitspraak hadden gewacht. Er waren in 2023 helaas minder inkomsten uit betaalde facturen mede door een daling van het aantal gerechtelijke uitspraken.

Op 8 maart 2023 presenteerden iMMO en Amnesty International een studie naar de wijze waarop seksueel geweld wordt herkend en beoordeeld tijdens de asielprocedure. De uitkomst was in lijn met eerdere onderzoeken over dit onderwerp; veel slachtoffers van seksueel geweld spreken niet of slechts met grote moeite over wat hen overkomen is.

In de zomer vond opnieuw een belangrijke zitting plaats bij de Raad van State. Het slachtoffer had tijdens de gehoren, mede vanwege het seksueel geaard geweld, niet durven en kunnen spreken over wat hem nu eigenlijk overkomen was. Het gevolg was dat de IND-ambtenaar maar een half verhaal te horen had gekregen en geen asiel

verleende. iMMO leverde in deze complexe zaak het forensisch medisch rapport én was ter zitting aanwezig om het fenomeen schaamte en vermijding toe te lichten. Gelukkig besteedde de Raad van State uitgebreid aandacht aan dit onderwerp. In het geslagen vonnis in december concludeerde de Raad van State dat schaamte wel degelijk een reden kan zijn voor slachtoffers om delen van hun asielrelaas te verzwijgen. Dat de oorspronkelijke iMMO-rapportage dateerde uit 2018, is illustratief voor hoelang asielprocedures kunnen duren.

iMMO-deskundigen waren ook aanwezig bij een zitting van het Kosovo tribunaal om de eigen onderzoeksresultaten toe te lichten. iMMO verzorgde in 2023 tenslotte weer een heel aantal trainingen zoals bij medewerkers van rechtbanken; IND; Nidos; het COA en Vluchtelingenwerk.

Ieder jaar weten journalisten iMMO te vinden vanwege de specifieke kennis over de medische aspecten van de asielprocedure. Er werden uitgebreide artikelen over het Medisch Advies horen en beslissen geschreven door journalistiek onderzoeksbureau Investico. De publicaties leidden ook tot Kamervragen.

Niets van dit alles had kunnen plaatsvinden zonder de onvoorwaardelijke steun en input door een brede groep maatschappelijke organisaties, fondsen en personen die zich belangeloos inspinnen voor het werk en de missie van iMMO.

Graag wil iMMO alle founding en funding partners, donateurs, vrijwilligers, bestuur, professionele raad en medewerkers hartelijk bedanken voor de onmisbare steun en inzet.

Namens bestuur iMMO,

Annemieke Keunen, directeur

02

BESTUURSVERSLAG

Doel en missie

Slachtoffers van foltering en ander ernstig geweld kunnen meestal geen papieren bewijzen overleggen van wat hen is overkomen. Er zijn zelden verklaringen van derden of (foto) materiaal aanwezig. Trauma, schaamte en wantrouwen ten opzichte van overheidsinstanties zorgen ervoor dat mensen die om asiel verzoeken soms grote moeite hebben om bij aankomst in Nederland over hun geweldservaringen te vertellen. Zij worden niet geloofd en hun verzoek om internationale bescherming wordt afgewezen.

iMMO levert een bijdrage aan de bescherming van mensenrechten en kent twee hoofdactiviteiten:

- het uitvoeren van forensisch medisch onderzoek bij vermoede slachtoffers van marteling en inhumane behandeling, in het bijzonder in het kader van de asielprocedure,
- én expertiseoverdracht daarover.

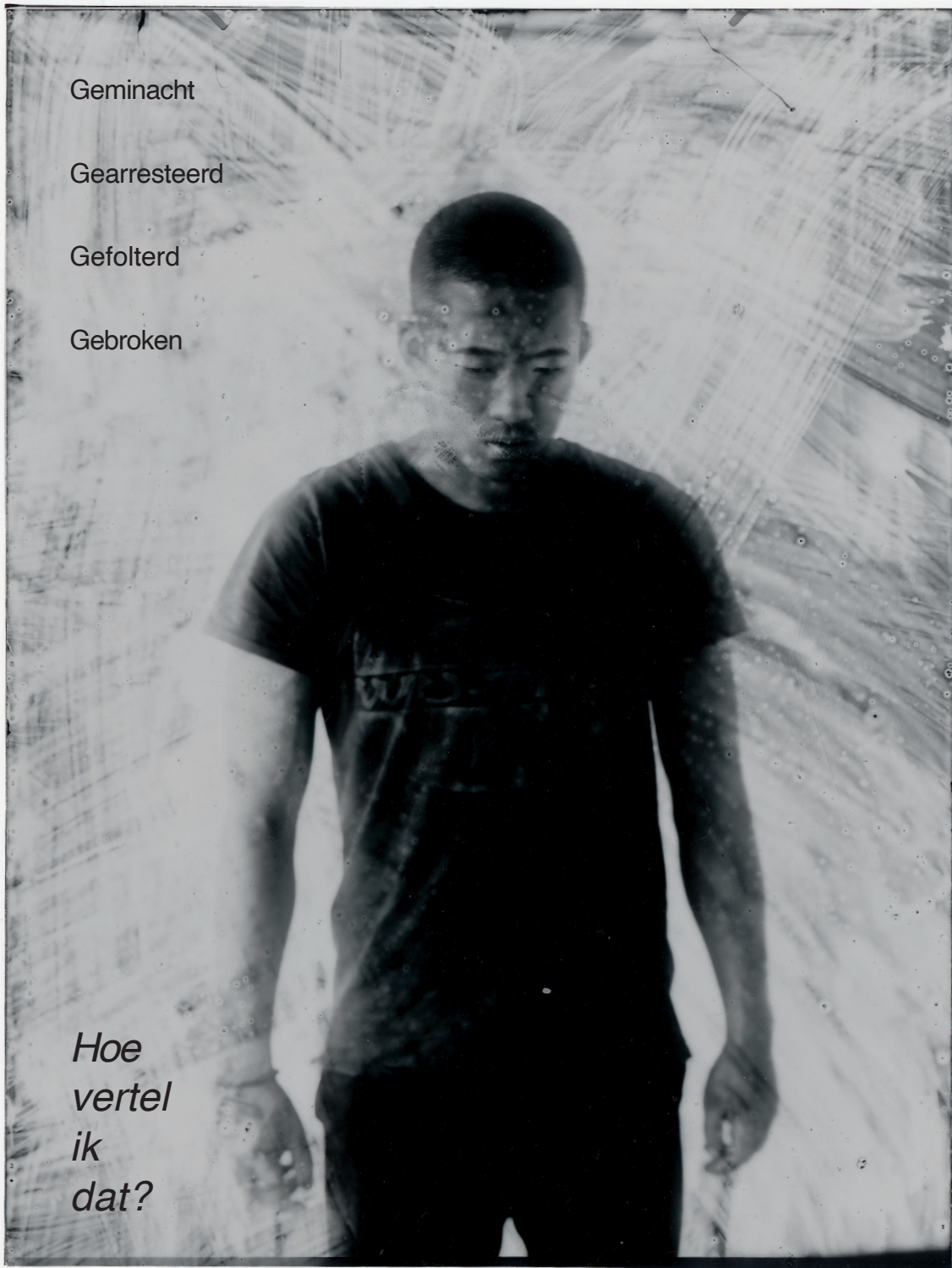
Geminacht

Gearresteerd

Gefolterd

Gebroken

*Hoe
vertel
ik
dat?*

Uitvoeren van forensisch medisch onderzoek

De aanvraag voor een forensisch medisch onderzoek door iMMO kan worden ingediend door het vermoede slachtoffer van marteling en inhumane behandeling, diens raadsman/vrouw, een rechtbank of een instelling die uitgeprocedeerde asielzoekers bijstaat. De vraagstellingen die iMMO hanteert zijn zowel van toepassing op asielzoekers die net in Nederland zijn gearriveerd, als op hen die hier al langere tijd verblijven en een opvolgend asielverzoek willen indienen. De onderzoeksmethode van iMMO is ook toepasbaar in onderzoek bij slachtoffers van mensenhandel.

De iMMO-onderzoeken en rapportages zijn ingericht volgens het Istanbul Protocol (*Manual on the effective investigation and documentation of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment*), voor de eerste maal gepubliceerd in het jaar 2000 door de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties. In juni 2022 volgde een geactualiseerde versie.

Status aanvragen iMMO-onderzoek

iMMO heeft vanaf zijn oprichting tot eind 2023 in totaal 1518 aanvragen ontvangen. Met 79 aanvragen in 2023 is het aantal aanvragen weer gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor.

In recente jaren wisselt het aantal aanvragen. Dit heeft verscheidene oorzaken. Zo kampt de IND al jaren met een grote achterstand op de ‘moeilijke’ zaken. iMMO neemt pas een aanvraag in behandeling wanneer er een (voornemen tot) afwijzing van het asielverzoek ligt. De advocatuur ontvangt steeds minder middelen voor bijstand aan mensen die een herhaalde procedure moeten doorlopen, waardoor deze niet langer aan de aanvraag voor een iMMO-onderzoek beginnen. Het schrikt mogelijk af dat de aanvraagprocedure bij iMMO uitgebreid is en dat het bij toekenning lang duurt eer het rapport definitief is. Aan de andere kant is bekend dat deze forensisch medische onderzoeken net zo lang duren indien de IND deze aanvraagt bij het NIFP/NFI.

Aanvragen bij iMMO worden zorgvuldig beoordeeld. Dit is arbeidsintensief, maar noodzakelijk om te zorgen dat de onderzoeken effectief worden ingezet. Een aanvraag wordt afgewezen indien er niet voldoende medische aanknopingspunten lijken om te onderzoeken of, indien er juridisch zoveel obstakels zijn dat een uitgebreid medisch onderzoek, niet opportuun is. Op de website van iMMO staat een interactief stroomdiagram voor potentiële aanvragers om na te gaan of hun aanvraag in aanmerking komt voor een iMMO-onderzoek. Het gemiddeld percentage afwijzingen is al jaren rond de 22%.

Status onderzoeken

De onderzoeken en de rapportages vragen meer capaciteit dan in de beginjaren van de stichting. Dit komt met name vanwege de toegenomen juridische eisen. De onderzoeken en rapportages zijn arbeidsintensief. Het uitvoeren van één onderzoek conform het Istanbul Protocol en de eisen van de Raad van State, kost iMMO in totaal circa 55 uur werktijd. Bij één rapportage zijn standaard 2 artsen en 2 psychologen of psychiaters betrokken als uitvoerend deskundigen en meelezers. Daarnaast begeleidt een juridisch medewerker het hele proces van begin tot eind. Een iMMO-onderzoek is daarmee uitgebreid en kostbaar.

iMMO ontvangt in 2023 79 aanvragen, zegt 51 onderzoeken toe en rondt 41 rapportages af. Van alle aanvragen in 2023 worden er 7 in hetzelfde jaar afgerond; één daarvan betreft een medisch onderzoek naar marteling op verzoek van het Kosovo-tribunaal. In 2 zaken is de juridische context niet asiel maar betreft het een mensenhandel procedure. Eén zaak betreft een schrijnendheidsprocedure, waarbij verblijf wordt verzocht om humanitaire redenen.

De overige afgeronde rapportages betreffen onderzoeken die reeds in 2022 of 2021 zijn toegezegd. De tijd van toezegging onderzoek totdat de asielzoeker voor het eerst door het onderzoeksteam wordt gezien, is momenteel 11 maanden. Daarna duurt het nog maximaal 3 maanden voordat de rapportage volledig is afgerond. Eind 2023 waren er nog 45 onderzoeken in uitvoering of voorbereiding, waarvan 3 reeds toegezegd in 2022.

iMMO tracht al jaren de wachttijd naar beneden te krijgen maar acties hiertoe hebben niet tot een structurele oplossing geleid. Het is niet gelukt meer vrijwilligers aan te trekken die de benodigde tijd kunnen investeren om dit type forensisch medisch onderzoek onder de knie te krijgen. Plannen voor een korter onderzoek stuiten op juridische bezwaren. Pogingen om extra capaciteit aan te trekken werden afgelopen jaren ook beperkt door budget en het chronisch arbeidsmarkttekort. Voor het komende jaar heeft iMMO de begroting uitgebreid met als doel de wachttijd structureel te verminderen. Dit blijft echter afhankelijk van het succes van de fondsenwerving en beschikbaarheid personeel.

Stand procedure ten tijde van aanvraag

iMMO-onderzoeken worden aangevraagd om in te brengen tijdens de allereerste asielprocedure in de snelle (AA) of de langzame (VA) variant of in een opvolgende procedure (HASA).

In 2023 werden 40 aanvragen ingediend in de eerste asielprocedure en bij 35 personen in (voorbereiding op) een herhaalde asielaanvraag. Vier aanvragen zaten in een reguliere procedure vanwege schrijnendheid of mensenhandel.

Vervolg procedure na een iMMO-onderzoek

Van 2012 tot en met 2023 worden in totaal 865 rapportages afgerond. Van dat totaal is van 129 zaken bekend dat deze nog in procedure zitten, waaronder 32 waarvan de opvolgende aanvraag nog moet worden ingediend. De wachttijd voor het indienen van HASA bij de IND is lang en kan oplopen tot ruim een jaar. In 52 zaken is de cliënt met onbekende bestemming vertrokken. Van 20 zaken is eind 2023 niet bekend wat de status is – bijvoorbeeld omdat er geen contact meer gekregen kan worden met de advocaat.

Van de 664 zaken waarvan de definitieve uitkomst bekend is, ontvingen 492 mensen (=74%) alsnog een vergunning en raken 172 (=26%) mensen definitief uitgeprocedeerd. Hierbij moet altijd worden vermeld dat we van de meeste zaken niet precies weten in hoeverre een iMMO-rapportage een rol in de (nieuwe) beslissing op asiel heeft gespeeld. De IND maakt

de overwegingen voor een toekenning niet openbaar.

Profiel betrokkenen

Achter de cijfers bevinden zich mensen met een zeer uiteenlopend profiel. iMMO kan niet ingaan op de medische aspecten van de onderzoeken, maar wel inzicht geven in een paar demografische aspecten.

Afkomst van onderzochte cliënten

De cliënten onderzocht in 2023 komen uit 19 verschillende landen. Bijna tweederde van hen komt uit een Afrikaans land. Twaalf procent komen uit het Midden-Oosten. De overige betrokkenen komen uit Azië, Europa, Noord-Afrika en Zuid-Amerika.

Gender

In 2023 is de verhouding mannelijke en vrouwelijke cliënten bijna 1 op 1. De afgelopen jaren was de verhouding vaker 2 mannen op 1 vrouw.

Leeftijd

In 2023 is een kwart van de cliënten minderjarig (tot 18 jaar) of jongvolwassen (tot 24 jaar). iMMO hanteert de leeftijd ten tijde van de eerste asielaanvraag aangezien de verklaringen die tijdens de eerste gehoren worden afgegeven, bepalend zijn voor de hele asielprocedure.

Hoe lang in procedure

Afgelopen jaren dienen de meeste betrokkenen één tot drie jaar na hun eerste asielaanvraag een aanvraag in bij iMMO. Nog steeds is dit met 32% relatief de grootste groep. 27% van de betrokkenen zit reeds 3 tot 5 jaar in procedure. Opvallend is dat 16% binnen één jaar na de eerste asielaanvraag al een aanvraag doet bij iMMO. Deze mensen werden dus snel afgewezen waarbij een forensisch medisch onderzoek door de IND niet nodig werd geacht. Ook valt dit jaar op dat 19% van de betrokkenen tussen de 5 en 10 jaar in de procedure zit, plus nog eens 5% wel 10 jaar of langer. Het aandeel splende en ingewikkelde zaken blijft groot.

Foto: stichting iMMO

Overige werkzaamheden

Lezingen en trainingen

Signaleringstrainingen

Naast de reguliere trainingen voor Vluchtelingenwerk Nederland, verzorgt iMMO in 2023 ook signaleringstrainingen voor medewerkers van het COA en Stichting Nidos. COA-medewerkers verzorgen huisvesting en hebben regelmatig te maken met moeizaam gedrag. Voor Nidos, de voogdijorganisatie voor minderjarige asielzoekers, is het van belang te weten hoe ervaringen van extreem geweld de adolescentie en pubertijd van hun pupillen kan beïnvloeden. iMMO verzorgt bij Nidos 4 trainingen.

Arts In Opleiding tot Specialist – Psychiatrie (AIOS)

Een AIOS psychiatrie kan aan het eind van de opleiding tot psychiater een forensisch medisch onderzoek bij iMMO verrichten. Dit gebeurt altijd onder supervisie van een psychiater. In 2023 hebben 14 AIOS een forensische rapportage afgerond. De AIOS waren afkomstig van de opleidingen bij Altrecht, Pro Persona, Erasmus MC, AMC Amsterdam, Ingeest, UMC Utrecht, Dimence en ARQ Centrum '45. iMMO ontvangt voor de training en begeleiding een scholingsvergoeding.

IND Masterclass Horen van kinderen en jongeren met ernstig trauma

De IND organiseert een Masterclass voor zijn medewerkers met als thema “Horen van Minderjarigen”. Deze reeks loopt sinds 2021 en vindt in 2023 driemaal plaats. iMMO verzorgt hierin het onderdeel over het herkennen van en omgaan met trauma bij minderjarige asielzoekers en wat de invloed daarvan is op het verklaren.

Training Rechtbank

Op 9 november 2023 verzorgt iMMO een geheel vernieuwde workshop voor medewerkers van een rechtbank onder de titel *Forensisch Medisch Onderzoek Asiel: Werkwijze iMMO en hete hangijzers*.

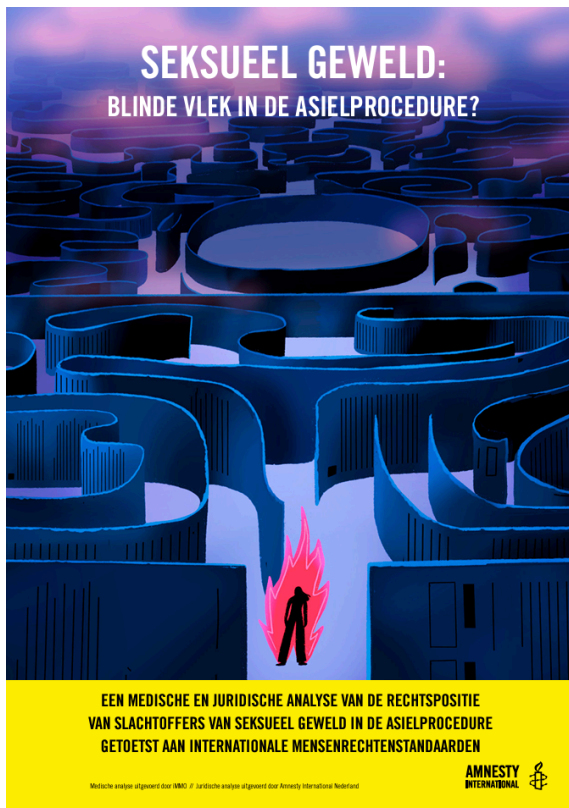
Opleiding tot klinisch psycholoog, Radboud Universiteit

iMMO verzorgt tweemaal per jaar een college voor de opleiding tot BIG-geregistreerd Klinisch Psycholoog aan het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen in Nijmegen. Deze scholing maakt onderdeel uit van de Module Expert-rapportages die bestaat uit verschillende dagen over Pro Justitia rapportages.

Onderzoek en publicaties

Seksueel geweld als blinde vlek

iMMO en Amnesty International Nederland hebben gezamenlijk een onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop seksueel geweld wordt (h)erkend tijdens de asielprocedure. Het rapport is gebaseerd op onderzoek in 80 iMMO-dossiers naar zaken waarin seksueel geweld was vastgesteld. Amnesty deed onderzoek naar de wijze waarop het geweld wel/niet ter sprake was gekomen en wel/niet was ‘gehonoreerd’ binnen de asielprocedure van betrokkenen. iMMO analyseerde de (h)erkenning ervan in het medisch dossier. Hieruit bleek dat seksueel geweld in twee derde van deze zaken helemaal niet of bijna niet ter sprake was gekomen tijdens de asielprocedure. Het rapport *Slachtoffers van seksueel geweld blinde vlek in de asielprocedure*¹ werd pal voor vrouwendag, maart 2023, gepresenteerd. Op 7 juli werd naar aanleiding van het onderzoek een goed bezocht symposium door Amnesty georganiseerd.

Artwork: Amnesty, illustratie: Tosca van der Weerden

¹ <https://stichtingimmo.nl/slachtoffers-van-seksueel-geweld-blinde-vlek-in-asielprocedure/>

Afgevinkt en uitgezet

Journalistiek onderzoeksbureau Investico publiceert het artikel ‘Afgevinkt en uitgezet’ (Groene Amsterdammer, 19 april 2023²) over het *medisch advies horen en beslissen* dat asielzoekers aan het begin van de asielprocedure wordt aangeboden ter informatie van de IND. iMMO doet al jaren onderzoek naar de invloed van medische klachten op het verklaren. Over de ervaring met de praktijk van het Medisch Advies werd iMMO geïnterviewd.

Naar aanleiding van het artikel werden Kamervragen (nummer 2023 Z08871/Piri³) gesteld. Eén van de vragen is specifiek relevant voor het werkgebied van iMMO: “Op welke wijze hebben asielaanvragers toegang tot medische en andere ondersteunende diensten, zodat zij hun aan-vraag kunnen onderbouwen en bewijs kunnen leveren voor hun traumatische ervaringen?”.

De staatssecretaris antwoordde hierop: “De IND biedt, als dat voor de beoordeling van de asielaanvraag relevant wordt geacht, aan de asielzoeker een forensisch medisch onderzoek aan naar aanwijzingen van vroegere vervolging of ernstige schade. Indien de IND het onderzoek niet relevant acht, kan de asielzoeker op eigen initiatief en kosten een forensisch medisch onderzoek laten uitvoeren en in de asielprocedure inbrengen. Dit onderzoek wordt dan vanzelfsprekend in de beoordeling betrokken.”⁴ De praktijk wijst uit dat iMMO jaarlijks circa 80 aanvragen ontvangt en 50 onderzoeken uitvoert, tegenover circa 1 op verzoek van de IND.

Scriptieonderzoek

iMMO krijgt regelmatig aanvragen voor stage- en onderzoeksplekken van hogescholen en universiteiten. In 2023 verricht één student sociale wetenschappen aan de UvA onderzoek bij iMMO in het kader van zijn master thesis.

² <https://www.groene.nl/artikel/afgevinkt-en-uitgezet>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2023Z08871&did=2023D21304>

⁴ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2023Z08871&did=2023D2777>

Van alle zaken in 2023 waarvan de uitkomst bij iMMO bekend is, heeft een Rechtbank in 19 zaken en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in 12 zaken uitspraak gedaan. Bij de Rechtbanken zijn dit minder uitspraken dan in 2022. In dat jaar speelden iMMO-rapportages in 37 uitspraken een rol. Bij de Raad van State is daarentegen sprake van een stijging. Van 6 zaken in 2022 naar 12 in 2023. In 6 daarvan is dat in navolging van de uitspraak van 7 december 2022, waarin het zogenoemde ‘onderdelenvereiste’ kwam te vervallen. Het ‘onderdelenvereiste’ stelde eerder dat het altijd uit een iMMO-rapportage moest blijken op welke onderdelen van het asielrelaas een beperking op het vermogen om compleet, coherent en consistent te verklaren, invloed had gehad.

Naast de inhoudelijke uitspraken over de asielaanvragen van vreemdelingen bij wie een iMMO-onderzoek heeft plaatsgevonden, is er in totaal door Rechtbanken en de Raad van State in 14 zaken een uitspraak gedaan over de kostenvergoeding. De staatssecretaris werd in 3 zaken in hoger beroep in de kosten veroordeeld. In 11 rechtbank uitspraken werd de staatssecretaris veroordeeld tot het vergoeden van de kosten: 8 in eerste asielaanvragen; 2 in opvolgende asielaanvragen en éénmaal in een mensenhandelzaak.

Complexe zaak over schaamte en vermijdingsgedrag

Op 9 augustus 2023 vond een zitting plaats bij de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State over een opvolgende asielaanvraag waarbij een iMMO-rapportage was ingebracht. Centraal stond de vraag of de vreemdeling door schaamte en vermijdingsgedrag niet eerder eenduidig had kunnen verklaren over het gestelde geweld.

Achtergrond

De vreemdeling diende in 2009 zijn eerste asielaanvraag in, welke in 2012 werd afgewezen op grond van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. In 2016 volgde er een tweede opvolgende asielaanvraag. De vreemdeling verklaart in deze tweede asielaanvraag dat hij in land van herkomst strafrechtelijk was veroordeeld op basis van bekentenissen die via seksueel geweld en martelingen zijn verkregen, en dat hij door de schaamte omtrent het seksueel geweld en de martelingen hierover niet in zijn eerste asielaanvraag heeft kunnen verklaren. De vreemdeling onderbouwt dit met een iMMO-rapportage uit 2018. Deze tweede asielaanvraag uit 2018 werd opnieuw afgewezen. De staatssecretaris oordeelde dat het asielrelaas nog steeds ongeloofwaardig was. De vreemdeling had eerder over het seksueel geweld en de martelingen moeten verklaren. De staatssecretaris stelde daarnaast ook dat de schaamte die de vreemdeling mogelijk ervaart, hem niet dusdanig hoeft te belemmeren dat hij niet goed had kunnen verklaren ten tijde van de gehoren. Echter, na het bezwaar wat gemachtigde van de vreemdeling indiende, stelt de Rechtbank de vreemdeling in het gelijk en stelt dat de staatssecretaris niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat schaamte de vreemdeling niet belemmerde bij het afleggen van verklaringen. De Rechtbank verklaart het beroep van de staatssecretaris ongegrond; deze dient een nieuw besluit te nemen.

Op 13 december 2023 volgt de uitspraak van de Afdeling

De Raad van State stelt duidelijk dat schaamte en vermijdingsgedrag naar aanleiding van seksueel geweld en marteling – mits goed onderzocht en onderbouwd zoals met een deskundigenbericht – een gerechtvaardigde reden kan zijn waarom een vreemdeling niet direct tijdens een eerste asielaanvraag hierover durfde te verklaren.

iMMO Het heeft ontegenzeggelijk aan de inhoud van de uitspraak bijgedragen dat de betrokken deskundigen van iMMO en het NIFP ter zitting aanwezig waren. De iMMO-deskundige kon met verwijzing naar wetenschappelijk onderzoek uitleg geven over het fenomeen schaamte en vermijding als gevolg van seksueel geweld en foltering. Het gevolg kan zijn dat mensen, puur uit zelfbehoud, niet kunnen en/of willen spreken over de gewelddadigheden. Het zwijgen wordt getriggered door grote angst en/of schaamte.

Deze uitspraak is belangrijk voor alle mensen die vanwege bovenstaand fenomeen pas in een opvolgende aanvraag (meer) zijn gaan vertellen over wat hen overkomen is. Tot op de dag van vandaag werpt de IND het de vreemdeling tegen indien deze niet meteen in de eerste asielaanvraag alles vertelt, of op zijn minst enige melding ergens van maakt.

Raad van State uitspraken over onkostenvergoeding in opvolgende asielaanvragen

Op 28 november 2023 deed de Raad van State twee uitspraken betreffende de vergoeding van iMMO-onderzoeken in opvolgende asielaanvragen. Voorafgaand aan de uitspraken had de staatssecretaris in beide zaken afwijzend besloten over de vergoeding van de iMMO-rapportages. In een eerdere fase oordeelde de Rechtbank Den Bosch dat de staatssecretaris de iMMO-factuur moest vergoeden op basis van art. 8:75 Awb. Daarop ging de staatssecretaris in hoger beroep daar deze van oordeel was dat art. 8:75 Awb niet van toepassing kon zijn.

Op 28 november 2023 deed de Raad van State uitspraak
De Raad van State oordeelde in beide zaken dat de staatssecretaris ten onrechte werd veroordeeld om de kosten van het iMMO-onderzoek te vergoeden op basis van art. 8:75 Awb. De Raad van State stelt vast dat er in beide zaken sprake is van een iMMO-rapportage die in de «aanvraagfase» werd ingebracht. Daarmee wordt bedoeld op het feit dat de iMMO-rapportage gelijktijdig met het indienen van de opvolgende asielaanvraag is ingebracht.

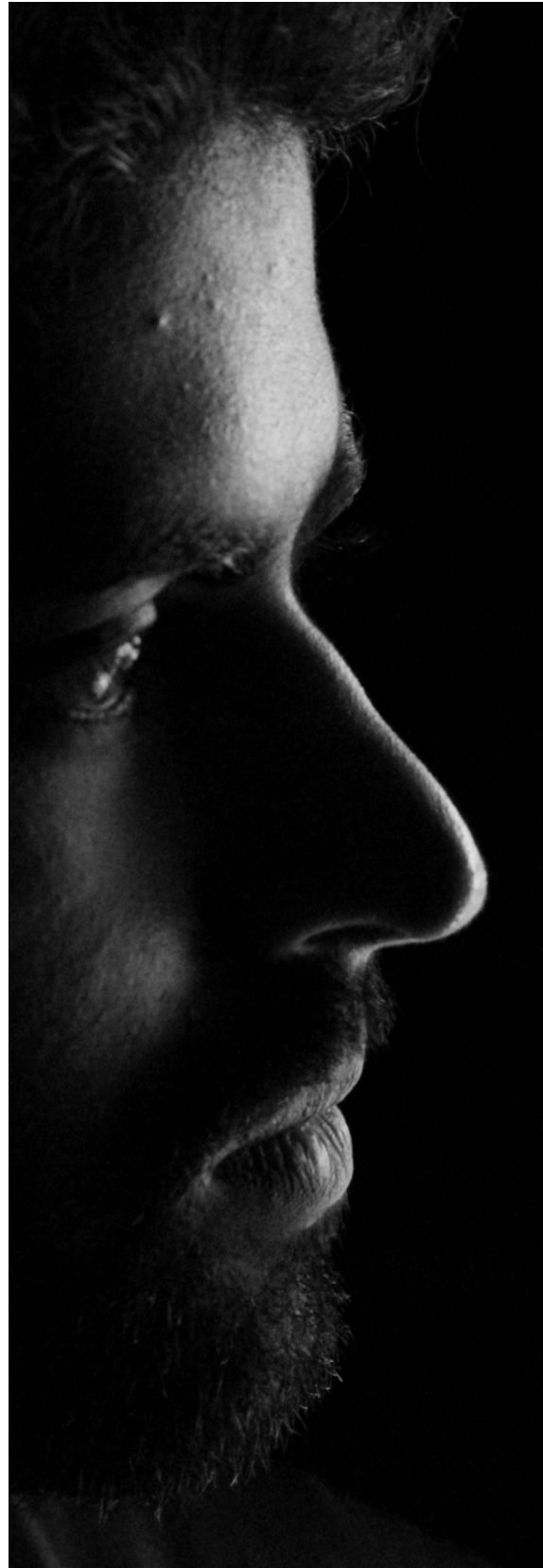

Foto: Karthikeyan Perumal/Unsplash

De Afdeling oordeelde daarom dat de kosten voor het iMMO-onderzoek die door de vreemdeling zijn gemaakt, buiten de kaders van art. 8:75 Awb vallen, aangezien alleen de in bezwaar, administratief beroep, of beroep gemaakte kosten binnen het kader van art. 8:75 Awb vallen en in deze gevallen waren de rapportages in de *aanvraagfase* ingebracht.

iMMO is teleurgesteld over de uitspraken. Door de advocaten werd betoogd dat art. 8:75 Awb een ruime uitleg behoeft gezien de aard van de problematiek van de betrokkenen. Deze waren niet in staat al in de eerste aanvraagprocedure over traumatische ervaringen te spreken waardoor het inbrengen in een opvolgende procedure voor de hand ligt.

Een groot gedeelte van de aanvragen voor iMMO-onderzoeken wordt ingediend ter voorbereiding van opvolgende asielaanvragen en vaak binnen de zogenoemde ‘aanvraagfase’. Om deze reden hebben de hierboven genoemde uitspraken van de Raad van State gevolgen voor de toekomstige vergoedingen van iMMO-rapportages die worden ingediend bij opvolgende asielaanvragen. De termijn waarop een deskundigenbericht van iMMO nu nog kan worden ingediend om in aanmerking te komen voor een kostenvergoeding, is hiermee zeer smal gedefinieerd.

Rechtbank uitspraak over onkostenvergoeding in opvolgende asielaanvragen

In deze zaak verloopt het verzoek om vergoeding van de kosten van een iMMO-rapportage in een herhaalde procedure rechtstreeks via de staatssecretaris. Op grond van het iMMO-onderzoek willigde de staatssecretaris het opvolgend verzoek om asiel alsnog in. De gemachtigde diende vervolgens een verzoek tot kostenvergoeding in, hetgeen tot tweemaal toe door de staatssecretaris werd afgewezen. Daarop ging de gemachtigde in beroep.

Op 27 februari 2023 deed de Rechtbank Arnhem uitspraak.

De Rechtbank verklaart het beroep gegrond en stelt dat de kosten voor het iMMO-onderzoek moeten worden voldaan. De Rechtbank

beargumenteert de toegewezen kostenvergoeding door te verwijzen naar de zogenoemde ‘minuut’ van de IND waar meerdere pagina’s zijn gewijd aan het iMMO-onderzoek. Hieruit blijkt dat het iMMO-onderzoek wel degelijk relevant was voor de beoordeling en uiteindelijke inwilliging in deze opvolgende asielaanvraag. De rechtbank stelt vervolgens dat de kosten daarom uit openbare middelen moeten worden betaald. De staatssecretaris is tegen de kostenveroordeling in hoger beroep gegaan.

In deze zaak komt samen hetgeen voor veel vreemdelingen die iMMO onderzoekt realiteit is. Een iMMO-onderzoek wordt bijna in de helft van de zaken in een herhaalde procedure ingebracht omdat sommige cliënten pas na verloop van tijd in staat blijken om hun verhaal goed over te brengen. De staatssecretaris heeft echter gesteld dat men niet in opvolgende aanvragen vergoedt. Alleen in uitzonderingen zou dit het geval kunnen zijn hetgeen de staatssecretaris dan ‘maatwerk’ noemt. Inmiddels heeft het iMMO-onderzoek in honderden opvolgende zaken een beslissende rol gespeeld maar is op grond van ‘maatwerk’ nog nooit gehonoreerd. iMMO argumenteert al jaren dat het niet uit zou moeten maken of de vreemdeling in een eerste of in opvolgende aanvragen een iMMO-onderzoek inbrengt. In dit kader is de bovengenoemde Raad van State uitspraak van 13 december interessant omdat daarin begrijpelijk wordt geacht waarom een iMMO-rapportage vanwege schaamte en vermijdingsgedrag pas in opvolgende aanvragen wordt ingediend.

iMMO hoopt naar aanleiding van bovengenoemde uitspraken dat het tot nieuwe overeenstemming met de staatssecretaris kan komen over de vergoeding van de iMMO-onderzoeken die blijkens de jurisprudentie een rol hebben gespeeld in een nieuwe beslissing op asiel en alom gewaardeerd worden.

04 ORGANISATIE

Algemeen

Stichting iMMO is op 14 juli 2011 opgericht door Amnesty International NL, Arq Nationaal Psychotrauma Centrum, ASKV Steunpunt Vluchtelingen, Johannes Wier Stichting, sMAK, Pharos en VluchtelingenWerk Nederland en is sinds 5 maart 2012 operationeel. De stichting heeft een ANBI-status. iMMO is per 01-01-2023 verhuisd naar Entrada 500 in Amsterdam – Duivendrecht.

Rapporteurs

De forensisch medische onderzoeken bij iMMO worden verricht door artsen en psychologen/psychiaters. De rapporteurs die onbezoldigd werken worden door de stafleden bijgestaan. Alle rapporteurs zijn BIG-geregistreerd en werken volgens de richtlijnen van het Istanbul Protocol, de door de Verenigde Naties aanvaarde handleiding voor medisch onderzoek bij slachtoffers van marteling en geweld. Daarnaast heeft iMMO eigen richtlijnen en protocollen voor rapporteurs. Nieuwe rapporteurs volgen een training waarbij drie onderzoeken onder intensieve begeleiding worden uitgevoerd. Na evaluatie wordt besloten of men al dan niet start als onderzoeker bij iMMO.

Jaarlijks organiseert iMMO een studiedag voor medewerkers en vrijwilligers. Dit jaar werd in september speciaal aandacht besteed aan

interviewtechnieken en transculturele aspecten. Rechtspsychologe Dr. Tanja van Veldhuizen vertelde over interviewtechnieken en cross culturele problematiek in verschillende rechtsgebieden. Dr. Joop de Jong, emeritus hoogleraar Culturele Psychiatrie en Global Mental Health AMC, nam het gehoor op interactieve wijze mee in de transculturele aspecten van de iMMO-onderzoeken.

Medewerkers

De onderzoeken bij iMMO worden uitgevoerd door een kleine groep vrijwillig werkende rapporteurs onder begeleiding van een team van circa tien medewerkers; allen met parttime aanstellingen. Vrijwilligers maken ook deel uit van het intake team. De iMMO-staf bestaat uit een medisch team van 6 medewerkers en een bureau team van medewerkers onder leiding van de directeur.

Het gemiddeld aantal FTE gedurende 2023 bedraagt 5,67 FTE aan vaste en tijdelijke medewerkers. Daarnaast werken twee medewerkers voor iMMO op ZZP basis of op uitleenbasis van VWN.

Personeelszaken en de salarisadministratie worden sinds 1 januari 2023 door nieuwe dienstverleners uitgevoerd.

Foto: studiedag 2023: team, een aantal bestuurders, leden van de Professionele Raad en vrijwilliger rapporteurs

Professionele Raad

De Professionele Raad (PR) bevordert en bewaakt de onafhankelijkheid en de kwaliteit van de werkzaamheden van iMMO, te weten het voorbereiden en uitvoeren van forensisch medische onderzoeken alsmede onderwijs, voorlichting en onderzoek op dat terrein. Daarnaast heeft de raad een adviserende rol en dient als klankbord voor directie en bestuur.

In 2023 vergadert de Professionele Raad twee keer. Jaarlijks wordt in deze vergaderingen in het kader van de kwaliteitscontrole een selectie van iMMO-rapportages onder een vergrootglas gelegd. Tevens wordt besproken wat iMMO doet aan kennisontwikkeling, opleidingen en onderzoek. Nieuwe juridische ontwikkelingen zijn ook aan de orde geweest.

In 2023 bestaat de Professionele Raad uit de volgende leden:

- Sebastiaan de Groot, voormalig vreemdelingenrechter en voorzitter;
- Evert Bloemen, arts;
- Mario Braakman, psychiater, hoogleraar Transculturele Forensische Psychiatrie (tot mei 2023);
- Joop de Jong, emeritus-hoogleraar Culturele Psychiatrie (tot november 2023);
- Riëtte Mellink, psychotherapeut;
- Marcelle Reneman, als directeur Vaardigheden verbonden aan de Rechtenfaculteit van de Universiteit Amsterdam.

Aan het begin van het jaar was de heer John Bouwman, vreemdelingenrechter, tot nieuwe voorzitter van de Professionele Raad benoemd. Tot grote ontsteltenis van iedereen bij iMMO overleed hij eer hij de voorzittershamer ter hand kon nemen. Zijn grote eruditie en beminlijkheid worden niet alleen bij iMMO maar bij allen in de vreemdelingenpraktijk zeer gemist.

Bestuur iMMO

Het bestuur vergadert in 2023 vier keer. Bij de eerste vergadering in februari wordt mevrouw Nelke Manders tot secretaris van het bestuur benoemd en van harte welkom geheten.

Tijdens alle vergaderingen wordt stilgestaan bij de bestaanszekerheid van iMMO zolang de werkzaamheden van iMMO niet naar kostprijs vergoed worden. De IND gaf opnieuw opdracht aan de Auditdienst Rijk tot een onderzoek naar de hoogte van het iMMO-tarief en de voortgang hiervan was onderwerp van bespreking.

In het voorjaar wordt in een aantal gesprekken met een directielid van Vluchtelingenwerk Nederland gesproken over de eventuele mogelijkheden voor een hernieuwde samenwerking teneinde deze te verbeteren en de kwetsbaarheid van iMMO te kunnen verkleinen. Aan het eind van 2023 leidt dit tot een opdracht van het iMMO-bestuur aan Rijnconsult, organisatieadvies bureau, om de mogelijkheden verder te objectiveren.

Tijdens iedere vergadering wordt de stand van zaken ten aanzien van de fondsenwerving, het personeelsbeleid en de kwartaalcijfers besproken. In de vergadering van april wordt het jaarverslag en de jaarrekening 2022 goedgekeurd en in de vergadering van september de begroting voor 2024.

Bestuursleden gedurende 2023:

- Jan van Duijn, voorzitter;
- Erik Heijdelberg, vice voorzitter;
- Nelke Manders, secretaris;
- Koos Spanjer, penningmeester.

iMMO Onkostenvergoedingen

iMMO-onderzoeken zijn zeer arbeidsintensief en daarmee kostbaar. iMMO vraagt aan de advocaat van betrokkenen om een iMMO-factuur tijdig in te dienen bij de IND of rechtbank. Conform de jurisprudentie hanteert iMMO een vergoeding gebaseerd op het tarief voor deskundigenberichten in strafzaken. Dit lag in 2023 op €6.000. Dit tarief is niet kosten-dekkend.

Eind 2022 werden meerdere hoger beroepen van de staatssecretaris bij de Raad van State over de hoogte van de iMMO-facturen weer ingetrokken. Vervolgens volgde overleg met de IND en werd met wederzijdse instemming in 2023 een onderzoek door de Auditdienst Rijk uitgevoerd naar de hoogte van de vergoeding die iMMO voor één onderzoek vraagt. Het resultaat verschijnt begin 2024 en iMMO hoopt op goede nieuwe afspraken met de IND-directie op dit punt.

iMMO ontving in 2023 in 23 zaken een vergoeding waarvan 1 maal in opdracht van het Kosovo-tribunaal en 1 maal in het kader van een mensenhandel procedure. Van de overige 21 facturen werd 6 maal direct door staatssecretaris betaald. In de andere 15 zaken werd de iMMO-factuur vergoed in opdracht van een rechtbank als onderdeel van een proceskostenveroordeling. Dit ging allemaal niet vanzelf. In meerdere zaken weigerde de IND kosten te betalen en ging de advocaat van betrokkene in beroep. De IND ging in een aantal zaken in beroep tegen de kostenveroordeling. Ook dit jaar werd er verschillende malen in herhaalde procedures vergoed.

Fondsenwerving

iMMO wordt voor het overgrote deel gefinancierd door bijdragen en donaties van fondsen, maatschappelijke organisaties en particulieren. Het is het streven van iMMO dat uiteindelijk alle forensisch medische onderzoeken door de overheid vergoed worden.

Tegelijk doet iMMO meer dan alleen maar onderzoeken uitvoeren. Het is noodzakelijk om waar mogelijk toe te lichten hoe een onderzoek wordt verricht, wat de conclusies precies betekenen en dat het menselijk geheugen door trauma en schaamte niet zo functioneert als leken vaak denken. De huidige factuurprijs voor een onderzoek is een forfaitair tarief en ongeveer de helft van de kostprijs. Extra fondsenwerving blijft noodzakelijk.

Fondsen en maatschappelijke organisaties

In 2023 ontvangt iMMO opnieuw steun van een uitgebreide groep fondsen en maatschappelijke organisaties. iMMO is blij en dankbaar voor deze steun en het vertrouwen vanuit een breed maatschappelijk veld. In totaal ontvangt iMMO in 2023 van 19 fondsen en maatschappelijke organisaties €447.000 op een begroting van €698.118. Drie fondsen zijn volledig nieuw voor iMMO.

In 2023 liepen er negen meerjarige toezeggingen met een totale waarde van € 211.700.

Daarnaast ontvangt iMMO een bijdrage van € 50.000 van de Gemeente Amsterdam.

In totaal werd er €497.000 toegezegd.

Particulieren

iMMO doet niet actief aan particuliere fondsenwerving, maar is dankbaar voor de donaties van een kleine groep trouwe donateurs. Op de nieuwe website van iMMO is de donatiemodule verbeterd.

Nidos

iMMO heeft een afspraak met Stichting Nidos, de organisatie voor jeugdbescherming voor vluchtelingen, over het vergoeden van medische onderzoeken bij hun minderjarige pupillen. Jaarlijks staat Nidos garant voor de bekostiging van een aantal onderzoeken tegen de dan geldende kostprijs. In 2023 vonden uiteindelijk 2 geplande onderzoeken geen doorgang.

Andere vergoedingen

iMMO ontvangt ook inkomsten uit trainingen, scholing en projectbegeleiding. De gevraagde vergoedingen zijn gestegen vanwege de inflatie.

Communicatie

iMMO heeft de ambitie om komende jaren meer naar buiten te treden om publiek en politiek beter te laten kennismaken met de rol van een forensisch medisch onderzoek voor slachtoffers van marteling en geweld. Als onafhankelijk instituut binnen een gevoelige thema als de asielpcedure blijft dit lastig.

Om de grondvoorwaarden hiervoor te creëren is de website vernieuwd. Met de nieuwe website is beter inzichtelijk wat de werkzaamheden van iMMO zijn en is het aanvragen van onderzoeken gemakkelijker geworden.

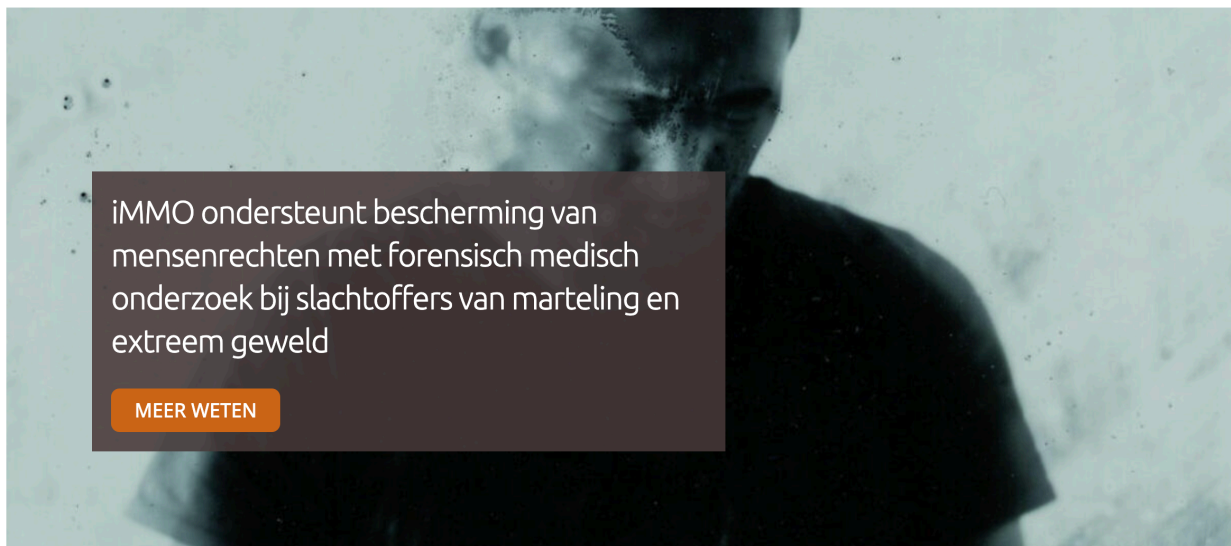
Daarnaast werd in 2023 voor het eerst een publieksversie van het jaarverslag gemaakt wat resulteerde in een aantrekkelijk en kleurrijk digitaal magazine.

De gratis iMMO-Nieuwsbrief verschijnt viermaal per jaar en heeft al jaren circa 500 abonnees.

instituut voor **Mensenrechten** en **Medisch Onderzoek**

iMMO

[Over iMMO](#) [Wat doet iMMO?](#) [Actueel](#) [Help mee](#) [Contact](#)

05 ONTWIKKELING 2024

Wachttijd

Het is in 2023 niet gelukt de wachttijd terug te dringen. Het aantal aanvragen nam weer toe. De zorg over de wachttijd blijft ook in 2024 actueel. Aan het eind van 2023 is het iMMO gelukt om nieuwe capaciteit aan te trekken maar het aantal vrijwilligers is helaas gedaald. Er wordt in 2024 aan een nieuwe werkwijze gewerkt teneinde de efficiëntie te verhogen.

Vergoedingen

In 2024 verwacht iMMO naar aanleiding van het onderzoek door de Auditdienst Rijk (ADR) vernieuwde afspraken te maken met de IND over de voorwaarden én de hoogte van de vergoedingen. Verschillende rechtbanken hebben aangegeven dat een iMMO-rapportage een belangrijke rol speelt in het complexe besluitvormingsproces door de IND.

Samenwerking externe partij

Begin 2024 worden de resultaten verwacht van een extern onderzoek dat iMMO laat uitvoeren naar de mogelijkheden voor samenwerking met een grotere partij. Doel is onder andere om kostenbesparingen te realiseren op het gebied van huisvesting en ondersteuning. In 2024 moet iMMO ook om gaan zien naar nieuwe huisvesting daar het slechts tijdelijk terecht kan op de huidige locatie.

Onderzoeks- en Expertisecentrum voor Kinderen en Vreemdelingenrecht

In 2024 hoopt iMMO een expertbijeenkomst te beleggen tezamen met het Onderzoeks- en Expertisecentrum voor Kinderen en Vreemdelingenrecht van de Rijksuniversiteit Groningen. Wegens gebrek aan capaciteit en middelen is dat er nog steeds niet van gekomen.

Andere zusterorganisaties

iMMO hoopt ook al een tijd een expertbijeenkomst te kunnen organiseren over de toepassing van het Istanbul Protocol in de praktijk van een forensisch medisch onderzoek asiel. Onder voorwaarde van financiering wil iMMO dit in de tweede helft van het jaar uitvoeren.

Onderwijs

Ook in 2024 draagt iMMO bij aan een interne cursus van de IND, begeleidt het minimaal 6 AIOS bij hun FMO-asiel en verzorgt het trainingen bij VWN en Nidos. iMMO hoopt ook in 2024 trainingen te mogen verzorgen aan de rechterlijke macht.

Professionele Raad

In 2024 zullen een paar nieuwe leden in de raad zitting nemen waaronder een nieuwe voorzitter.

06

JAAARREKENING

Balans na resultaatbestemming

ACTIVA	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	-	-
Vlottende activa		
Overige vorderingen en overlopende activa	35.750	158.427
Liquide middelen	<u>640.550</u>	<u>422.875</u>
	676.300	581.302
	<u><u>676.300</u></u>	<u><u>581.302</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Continuïteitsreserve	304.888	307.579
Bestemmingsreserve(s)	<u>68.584</u>	<u>70.585</u>
	373.472	378.164
Voorzieningen	<u>26.738</u>	<u>35.717</u>
	26.738	35.717
Vlottende passiva		
Vooruitontvangen bedragen	141.275	56.525
Crediteuren	26.080	25.771
Overige schulden en overlopende passiva	<u>108.735</u>	<u>85.125</u>
	276.090	167.421
	<u><u>676.300</u></u>	<u><u>581.302</u></u>

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2023

	realisatie <u>2023</u>	begroting <u>2023</u>	realisatie <u>2022</u>
BATEN			
Fondsbijdragen	447.700	448.124	508.000
Bijdragen van overheden	50.000	-	-
Projectbijdragen	-	114.840	14.931
Vergoede onderzoeksopdrachten	119.690	107.171	134.071
Overige bijdragen	<u>33.034</u>	<u>27.983</u>	<u>18.795</u>
Som der baten	650.424	698.118	675.797
LASTEN			
Personeelslasten	595.132	618.660	564.288
Directe onderzoekslasten	8.973	28.250	5.378
Communicatie- en representatielasten	3.914	7.000	8.616
Overige kantoor- en organisatielasten	<u>49.605</u>	<u>44.208</u>	<u>54.641</u>
Som der lasten	657.624	698.118	632.923
<i>Resultaat voor financiële baten en lasten</i>	<u>7.200-</u>	<u>-</u>	<u>42.874</u>
Rentebaten	2.508	-	5
RESULTAAT	<u>4.692-</u>	<u>-</u>	<u>42.879</u>
RESULTAATBESTEMMING			
Mutatie bestemmingsreserve WAB	2.001-		10.859
Mutatie bestemmingsreserve database	-		20.000
Resultaatmutatie algemene reserve	2.691-		12.020
	<u>4.692-</u>		<u>42.879</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Toegepaste standaarden

Deze jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ C1). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Verslagperiode

In deze jaarrekening wordt verslag gedaan over het boekjaar 2023. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar; dit geldt ook voor de vergelijkende cijfers.

Grondslagen voor waardering van activa & passiva

Algemeen

Tenzij anders vermeld zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met een aanschafwaarde van meer dan €1.000 worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van lineair bepaalde afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte levensduur. Investerings die in een boekjaar hebben plaatsgevonden worden naar tijdsgelang afgeschreven.

Debiteuren & overige vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, bij de waardering wordt rekening gehouden met oninbaarheid. Te ontvangen subsidies worden opgenomen in het jaar waarop zij volgens de betreffende beschikking betrekking hebben.

Liquide middelen

De liquide middelen van stichting iMMO bestaan uit kas- en banktegoeden.

Eigen vermogen

Het deel van het eigen vermogen waarover het bestuur zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht, is aangeduid als "Continuïteitsreserve".

Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat het bestuur daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid heeft gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan, dan is dit deel aan te merken als "Bestemmingsreserve". De Continuïteitsreserve en de Bestemmingsreserves vormen gezamenlijk het "Eigen vermogen".

Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht door derden, dan is dit deel van het eigen vermogen aan te merken als "Bestemmingsfonds". Bestemmingsfondsen worden nader aangeduid als "Vastgelegd eigen vermogen". Bij vastgelegd eigen vermogen heeft het bestuur niet de mogelijkheid om de bestemming aan te passen. Ultimo 2023 is dit niet van toepassing.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de nominale waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Subsidies ontvangen voor toekomstige periodes worden als verplichting opgenomen op de balans.

Omzetbelasting

Stichting iMMO is voor het doen van onderzoeken vrijgesteld van omzetbelasting per 26 april 2019. In het geval dat er nog betaling ontvangen wordt voor een factuur met btw van voor deze periode, dan wordt het btw-bedrag alsnog afgedragen.

iMMO Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten welke hun grondslag hebben in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Bijdragen worden opgenomen in het jaar waarvoor deze door een fonds zijn toegekend. Onderzoeksbaten worden opgenomen in het jaar waarin de vergoeding ontvangen is.

Kosten personeel in loondienst

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden, conform de cao GGZ, verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn.

Pensioenen

Stichting iMMO heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Voor de pensioenregeling in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds, Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het pensioenfonds heeft de uitvoering van de pensioenregeling inclusief het vermogensbeheer ondergebracht bij (dochters van) PGGM N.V. Stichting iMMO heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Overige bepalingen

In de statuten van de stichting is geen regeling opgenomen over de resultaatbestemming.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

ACTIVA

Materiële vaste activa

Stand per 01-01-2023

Aanschafwaarde	567	
Cumulatieve afschrijvingen	567-	
Boekwaarde		-

Mutaties boekjaar

Investerings & desinvesteringen	567-	
Afschrijvingen	-	
	567-	

Stand per 31-12-2023

Aanschafwaarde	-	
Cumulatieve afschrijvingen	-	
Boekwaarde		-

31/12/2023

31/12/2022

Overige vorderingen en overlopende activa

Te ontvangen fondsbijdragen & subsidies	27.300	139.931
Te ontvangen overige baten	600	7.969
Te ontvangen rente	1.915	5
Waarborg huur	4.574	4.574
Overige vorderingen	-	3.484
Vooruitbetaalde kosten	1.361	2.464
	<u>35.750</u>	<u>158.427</u>

Alle vorderingen en overlopende activa zijn in beginsel inbaar binnen 1 jaar na balansdatum.

Liquide middelen

Triodos betaal- & spaarrekeningen	469.612	252.345
ASN spaarrekening	170.912	170.474
Kas	26	56
	<u>640.550</u>	<u>422.875</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA**Eigen vermogen**Continuïteitsreserve

<i>Stand per 01-01-2023</i>	307.579
Onttrekking	2.691-
Dotatie	-

<i>Stand per 31-12-2023</i>	<u>304.888</u>
------------------------------------	-----------------------

Bestemmingsreserve WAB

<i>Stand per 01-01-2023</i>	50.585
Onttrekking	2.001-
Dotatie	-

<i>Stand per 31-12-2023</i>	<u>48.584</u>
------------------------------------	----------------------

Bestemmingsreserve database

<i>Stand per 01-01-2023</i>	20.000
Onttrekking	-
Dotatie	-

<i>Stand per 31-12-2023</i>	<u>20.000</u>
------------------------------------	----------------------

Reserves

Het streefbedrag voor de continuïteitsreserve van stichting iMMO is bepaald op 1 jaar 100% van de kosten van het personeel in dienstverband, 50% van de kantoor- en organisatiekosten en 0% van de overige kosten. Gebaseerd op de afgelopen 2 boekjaren staat het streefbedrag voor de continuïteitsreserve daarmee op ca. €533.647 (ultimo boekjaar: 56%).

Voor de bepaling en hoogte van de continuïteitsreserve wordt uitgegaan van de maximumnorm volgens de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van de brancheorganisatie Goede Doelen: 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie op jaarbasis.

De bestemmingsreserve WAB betreft een reserve welke in 2015 door het bestuur is gevormd om de kosten voor de wettelijk verplichte transitievergoeding aan personeel in loondienst (wijziging ontslagrecht Wet Arbeidsmarkt in Balans m.i.v. 1 januari 2020) als nodig te kunnen dekken.

Mutatie van deze reserve gebeurt op basis van het personeelsbestand, zo dat de hoogte van de reserve is per ultimo boekjaar voldoende is om aan alle verplichtingen te voldoen.

Per einde boekjaar 2022 is door het bestuur een bestemmingsreserve database gevormd ten behoeve van de optimalisering van het gebruik van de database voor onderzoeksdoeleinden. Naar verwachting vindt de besteding in 2024 plaats.

	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
Voorzieningen		
Voorziening levensfasebudget	26.738	19.405
Voorziening restitutieverplichtingen	-	16.312
	<u>26.738</u>	<u>35.717</u>

Vooruitontvangen bedragen

Te besteden fondsbijdragen	125.000	45.500
Te verrichten onderzoeksopdrachten Nidos	16.275	11.025
	<u>141.275</u>	<u>56.525</u>

Alle verplichtingen n.a.v. fondsbijdragen hebben een looptijd van 1 boekjaar of korter.

Crediteuren

Overige crediteuren	26.080	25.771
	<u>26.080</u>	<u>25.771</u>

Overige schulden

Nettoloon te betalen	1.364	-
Loonheffing en sociale lasten af te dragen	31.054	2.493
Pensioenpremie af te dragen	25.548	14.983
Vakantietoeslag te betalen	15.885	16.610
Reservering verlofuren	14.144	18.231
<i>Schulden inzake personeel</i>	<u>87.995</u>	<u>52.317</u>
Forensisch medische onderzoeken	8.925	-
Accountantskosten	8.833	8.833
Overige te betalen kosten	2.982	23.975
<i>Transitoria</i>	<u>20.740</u>	<u>32.808</u>
	<u>108.735</u>	<u>85.125</u>

Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Niet van toepassing.

iMMO Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar

BATEN	realisatie <u>2023</u>	begroting <u>2023</u>	realisatie <u>2022</u>
Fondsbijdragen			
Vluchtelingenwerk Nederland	100.000		50.000
Kansfonds	50.000		50.000
Dioraphthe	25.000		50.000
Weeshuis der Doopsgezinden	40.000		40.000
Oranjefonds	40.000		-
Fundatie van Santheuvel Sobbe	33.000		33.000
Stichting Rotterdam	25.000		25.000
KNR-PIN	20.000		20.000
Polak-Mainz Stichting	20.000		-
Kinderfonds van Dusseldorp	12.500		10.500
Vaillantfonds	12.500		10.500
Stichting Zonnige Jeugd	11.000		10.500
St. Jacobs Godshuis	10.500		10.500
Stichting Geloof & Samenleving	10.000		10.000
Stichting het R.C. Maagdenhuis	7.500		15.000
Anonieme en overige fondsen	30.700		173.000
	<u>447.700</u>	<u>448.124</u>	<u>508.000</u>
Bijdragen van overheden			
Gemeente Amsterdam	50.000	-	-
	<u>50.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Projectbijdragen			
Onderzoek i.s.m. Amnesty International	-	-	14.931
Overige projecten	-	114.840	-
	<u>-</u>	<u>114.840</u>	<u>14.931</u>
Vergoede onderzoeksopdrachten			
IND vergoedingen	101.216	90.300	116.599
Overige vergoedingen	18.474	16.871	17.472
	<u>119.690</u>	<u>107.171</u>	<u>134.071</u>

BATEN (VERV.)

	realisatie <u>2023</u>	begroting <u>2023</u>	realisatie <u>2022</u>
Overige bijdragen			
Periodieke & incidentele schenkingen	4.484	12.483	5.385
Overige inkomsten	28.550	15.500	13.410
	<u>33.034</u>	<u>27.983</u>	<u>18.795</u>
TOTALE BATEN	<u><u>650.424</u></u>	<u><u>698.118</u></u>	<u><u>675.797</u></u>

Toelichting baten

De totale baten voor 2023 zijn €47.694 lager dan begroot, dit is een negatief verschil van 7%. De begrote inkomsten uit projecten zijn niet gerealiseerd, daartegenover is een niet-begrote bijdrage van de Gemeente Amsterdam geworven.

De baten uit toewijzingen inzake forensische medische onderzoeken zijn hoger dan begroot. Het aantal werkelijk vergoede onderzoeken is gelijk aan het begrote aantal, de hogere baten worden veroorzaakt door een hogere vergoeding per onderzoek.

Ook de gerealiseerde overige bijdragen zijn hoger dan begroot vanwege een hoger aantal verzorgde workshops, trainingen en opleidingstrajecten.

LASTEN**Personele lasten (incl. projectpersoneel)**

	realisatie <u>2023</u>	begroting <u>2023</u>	realisatie <u>2022</u>
Brutolonen	350.717		365.476
Sociale lasten	67.092		71.016
Pensioenlasten	40.665		43.192
Vakantiegeld	27.855		29.465
Eindejaarsuitkering	28.747		30.824
Reiskosten woon-werk & thuiswerkvergoeding	6.900		6.473
Overige vergoedingen	2.869		6.713
Passiveringen	3.246		2.771
Uitkering ziekteverzuimverzekering	<u>5.775-</u>		<u>55.377-</u>
<i>Loonkosten</i>	522.316	550.410	500.553

In 2023 bedroeg de gemiddelde totale aanstelling 5,57 FTE (2022: 5,65 FTE)

ZZP & ingeleend personeel - medisch	-	-	7.500
ZZP & ingeleend personeel - juridisch	14.400	14.400	17.550
ZZP & ingeleend personeel - financieel	<u>12.398</u>	<u>12.100</u>	<u>11.598</u>
<i>Kosten ZZP & ingeleend personeel</i>	26.798	26.500	36.648
Opleidingen & cursussen	5.391	10.611	-
Ziekteverzuimverzekering & Arbo	17.210	16.834	19.383
HR & salarisadministratie	21.369	8.694	5.014
Overig	<u>2.048</u>	<u>5.611</u>	<u>2.690</u>
<i>Overige personele kosten</i>	46.018	41.750	27.087
	<u>595.132</u>	<u>618.660</u>	<u>564.288</u>

Onderzoeks- en projectlasten

Projectkosten	-	17.000	390
Trainingskosten vrijwillige rapporteurs	2.054	3.125	349
Database	684	5.625	646
Vrijwillige ondersteuning	2.800	-	2.193
Onkosten rapporteurs en overige kosten	3.435	2.500	1.800
	<u>8.973</u>	<u>28.250</u>	<u>5.378</u>

Ten behoeve de uitvoering van de forensisch medische onderzoeken worden in voorkomende gevallen geen kosten gemaakt voor zaken en/of diensten die om niet door derden aan Stichting iMMO ter beschikking gesteld worden.

iMMO	LASTEN (VERV.)	realisatie <u>2023</u>	begroting <u>2023</u>	realisatie <u>2022</u>
	Communicatie- & representatielasten			
	Drukwerk & representatie	1.775	3.000	3.026
	Website	2.139	4.000	5.590
		<u>3.914</u>	<u>7.000</u>	<u>8.616</u>
	Overige kantoor- & organisatielasten			
	Huisvestingskosten	29.642	25.000	15.842
	Kantoorkosten	5.395	3.000	4.617
	ICT	3.046	3.832	3.948
	Bestuurskosten	761	2.000	1.401
	Accountantskosten	8.833	10.376	8.833
	Afschrijvingskosten	-	-	-
	Overige organisatiekosten	1.928	-	20.000
		<u>49.605</u>	<u>44.208</u>	<u>54.641</u>
	TOTALE LASTEN	<u><u>657.624</u></u>	<u><u>698.118</u></u>	<u><u>632.923</u></u>

De leden van het bestuur verrichten hun werk voor de stichting onbezoldigd, gemaakte kosten kunnen worden gedeclareerd maar dat is in het boekjaar niet voorgekomen.

Toelichting lasten

De totale lasten zijn €41.135 lager dan begroot, dit is een verschil van 6%.

De personele capaciteit is in 2023 achtergebleven bij de begroting doordat tegenvallende werving van medisch personeel en omdat de begrote projecten niet toegekend zijn. Wel zijn de overige personele kosten hoger in verband met overstap naar een externe dienstverlener voor HR & salarisadministratie.

De onderzoeks- en projectlasten zijn lager dan begroot doordat geplande werkzaamheden aan de database in verband met capaciteitsgebrek geen doorgang konden vinden, en omdat de begrote projecten niet toegekend zijn.

De communicatie- en representatielasten zijn lager dan begroot doordat er geen communicatie-werkzaamheden uitbesteed zijn.

De overige kantoor- en organisatielasten zijn hoger dan begroot in verband met uitbreiding van de kantoorruimte. Daarnaast heeft het iMMO bestuur in 2023 opdracht gegeven voor een extern onderzoek naar mogelijkheden voor samenwerking. Anderzijds worden de kosten gedrukt door de vrijval van de in 2022 gevormde voorziening voor te restitueren baten.

Vaststelling jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek heeft de jaarrekening over 2023 hierbij vastgesteld.

J. van Duijn, voorzitter

K. Spanjer, penningmeester